

Olavi Nurmi (vas.), Esteri Ruohonen, Inkeri Nurmi, Vaito Valpio ja Esko Ruhonen kävivät 70 vuotta sitten sotaan lähteneiden muistokivellä Pyhärannan Suojalassa. Muistokiven laatassa lukee: Tältä paikalta lähti jalkaväkirykmentti 56:n 8. komppanian 191 Pyhärannan ja Pyhämaan miestä sotaan juhannusaattona 1941.

Sotaan juhannusaattona 70 vuotta sitten

Ville Juuti

Pyhärannan Suojalassa vietettiin muistorikas hetki, kun juhannusaattona vuonna 1941 sotaan lähteneiden 191 pyhärantalaisen ja pyhämaalaisen miehen kunniaksi pystytetyllä muistokivellä muisteltiin 70 vuoden takaisia tapahtumia.

Tilaisuuden koolle kutsunut Iivo Junkola sanoi, että

vain yksi näistä 70 vuotta sitten paikalta jatkosotaan lähteneistä miehistä on enää elossa. Hän ei kuitenkaan päässyt mukaan tilaisuuteen terveydellisistä syistä.

Kaikkiaan pyhärantalaisia oli mukana talvi- ja jatkosodassa noin 500. Sankarivainajia on sankarihautausmaalla 63.

Paikalla muistokivellä menneitä sota-ajan tapahtu-

mia olivat muistelemassa pyhärantalainen Olavi Nurmi. Hän oli silloin 15-vuotias sotilaspoika ja kävi suojeluskunnan päällikön käskystä jakamassa liikekannallepanokortteja kotikylänsä miehille. Tarvittaessa vaikka ruuhella soutamalla.

Veteraanikiven muistolautassa lukee: Tältä paikalta lähti jalkaväkirykmentti 56:n 8. komppanian 191 Pyhä-

rannan ja Pyhämaan miestä sotaan juhannusaattona 1941. Näistä miehistä kaatui taisteluissa 18 pyhärantalais- ja kolme pyhämaalais-

Vakkasuomalaisista sotaveteraanitietoa talteen

Hankevastaava Matti Jalava kertoi meneillään olevasta

Vakkasuomalaisista sotaveteraanitietoa talteen ry:n matrikkeleiden tietojen keräyksestä.

Jalavan mukaan sodan aikaisen Uudenkaupungin ja Uudenkaupungin maalaiskunnan veteraanit tullaan julkaisemaan samassa matrikkelissa. Samoin Pyhäranta ja Pyhämaa tulevat yhteiseen matrikkeliin. Lokalahden, Vehmaan ja Taivassalon alueelta laaditaan omat matrikkelinsa.

Pyhämaan, Pyhärannan ja Lokalahden osalta hanke on jo varsin pitkällä. Matrikkelitekstejä tarkistetaan Lokalahdella ja Pyhämaassa ja kohta myös Pyhärannassa.

Puuttuvat sotatiedot yhdistys hankkii kansallisarkistosta. Tietojen kerääminen ja digitointi on Ravakka ry:n tukema EY-rahoitteinen hanke, jota tuetaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahoituksesta. Kunnat ovat auttaneet monistuksissa.

Hankkeen päättyttyä julkaistavat viisi kirjaa rahoitetaan sen sijaan lahjoitus- ja keräysvaroin sekä kirjojen myyntituloilla. Rahaa on saatu kerättyä tähän mennessä yli 10 000 euroa, mutta enemmänkin tarvitaan.

Hankevastaavana toimiva Matti Jalava korosti, että veteraanien henkilötietojen ja valokuvan sekä puolison ja lasten nimien saaminen olisi tärkeää, vaikkei sotapalvelusta olisikaan tietoja. Yhdistys saa ne myöhemmin kansallisarkistosta.

Sotaveteraanien lisäksi tietoja kerätään lotista ja miinanraivaajista. Paikkakunnalle sodan jälkeen 1950-luvun kuluessa muutaneet otetaan myös mukaan matrikkeliin.